

**JE
KICK
START
ALS
FREE
LANCER**

JE KICK START ALS FREE LANCER

**ALLES WAT JE
MOET WETEN
OM SUCCESVOL
TE WORDEN**

| OWL PRESS |

AMY GILLE

De toekomst werkt freelance

Freelancen zit in de lift: België telt 234.466 freelancers, een stijging van 30 percent in vijf jaar. Steeds meer mensen bouwen hun loopbaan op buiten klassieke structuren, gedreven door vrijheid, autonomie en inhoudelijke uitdaging. Ze dragen actief bij aan onze economie, innovatie en groei en zijn niet meer weg te denken in het ondernemerslandschap.

Freelancers zijn professionals met diverse profielen, actief in uiteenlopende sectoren.

Toch botsen ze op uitdagingen: opdrachten vinden, administratie, sociale bescherming en samenwerking met opdrachtgevers. Sommigen zijn financieel kwetsbaar. UNIZO ondersteunt hen volop en versterkt hun positie. Investeren in freelancers is immers investeren in een wendbare, toekomstgerichte economie.

Dit boek staat boordevol inzichten, advies en praktische tips om sterker te ondernemen zonder vast contract. Ik wens jou veel leesplezier!

Bart Buysse, CEO UNIZO

Van dromen naar doen

Als je dit boek vasthebt, droom je ervan om als zelfstandige te starten of ben je net begonnen met je zaak. Proficiat, dat is geweldig! Eindelijk je eigen baas. Eindelijk vrijheid. Als freelancer kan je je talenten inzetten zoals jij dat wil. Tijdens korte opdrachten voor verschillende klanten of voor een langere termijn bij één klant.

Dat is heel fijn, en soms ook best spannend. Want vanaf het allereerste klantencontact tot de facturatie ben jij verantwoordelijk. Klanten werven, klanten binnenhalen, je werk goed uitvoeren, feedback krijgen en verwerken, facturen opstellen, betalingen opvolgen ... freelancen is een serieuze zaak.

Dit boek wil je helpen, door alle belangrijke en relevante informatie te bundelen die jij als freelancer – of als dromer van een eigen zaak – nodig hebt. Met heel veel aandacht voor de leuke kanten van zelfstandig ondernemen, maar zonder de uitdagingen ervan te verbloemen.

Beschouw het als een handig naslagwerk, dat een vast plekje krijgt op je bureau. Een handboek waarin je het antwoord vindt op de vragen die je als freelancer hebt, en een bron van inspiratie op momenten dat je twijfelt.

Er ligt een boeiende weg op je te wachten. Dus trek je (stoute) schoenen aan en waag de sprong naar de vrijheid van het zelfstandig ondernemerschap. Succes ... en héél veel plezier.

Amy Gille

Voor freelancers bestaan er heel wat interessante websites, platformen en (netwerk)verenigingen. Alle informatie daarover verzamelde ik in een interessant en helder overzicht.

Scan de QR-code en ontdek welke organisaties, community's en tools jou als freelancer vooruithelpen.

Kortom: één handig startpunt voor alles wat je als freelancer wil weten – zonder dat je zelf het hele internet moet afschuimen.

Inhoud

De toekomst werkt freelance	5
Van dromen naar doen	6
Deel 1: Wat is freelancen – en is het iets voor jou?	13
• Wat is een freelancer eigenlijk?	16
• De voor- en nadelen van zelfstandig werken	18
• Vrijheid, blijheid: mythe of realiteit?	28
• Welke soorten freelancers zijn er?	35
• Freelancer in bijberoep?	36
Deel 2: Van droom naar actie	41
• De administratieve opstart	43
• Welke juridische structuur past bij jou?	62
• Auteursrechten, intellectueel eigendom en copyright: wat moet je weten?	66
• Goede afspraken maken goede vrienden	73
Deel 3: Hoe verdien je je brood?	87
• Wat ben je waard? Je tarieven bepalen	89
• Uurtje-factuurtje, projecten of pakketten?	93
• Hoe zorg je voor een stabiel inkomen?	97
Deel 4: Sterke klantenrelaties bouwen (en houden)	101
• Klanten aantrekken, begint bij kiezen	103
• Personal branding: laat zien wie je bent	109
• Zichtbaar en vindbaar zijn	112

Deel 5: Slim werken, sterk groeien	127
• Timemanagement en productiviteit, je agenda is goud waard	129
• Tools en technologie die freelancers écht helpen	142
• Samenwerken met andere freelancers	148
• Hoe begin je aan zo’n samenwerking?	149
• Klanten behouden en relaties opbouwen	153
Deel 6: Blik op de toekomst	159
• Wat brengt de freelancewereld morgen?	162
• Hoe blijf je bij?	166
• Burn-out of bore-out? Zorg voor jezelf als freelancer	169
• Freelancen als levensstijl – balans tussen werk en leven	172
• Wat als je wil stoppen of doorstarten?	173
En nu is het aan jou	179
Dankwoord	180
Overzicht van interessante websites, netwerken, platformen en organisaties voor freelancers	181
Het ABC van de freelancer	184
Referenties	188

“Start where you are. Use what you have. Do what you can.”

– Arthur Ashe

DEEL 1

**Wat is
freelancen
– en is het
iets voor jou?**

De vraag naar flexibiliteit stijgt enorm, zowel bij werkgevers als bij werknemers. Het is dan ook geen verrassing dat freelancen de laatste jaren enorm aan populariteit wint: in Vlaanderen zijn zo'n 180.000 freelancers aan de slag en hun aantal neemt jaar na jaar toe. Voor werkgevers is dit de ideale oplossing om snel en efficiënt de juiste talenten in huis te halen voor specifieke projecten, zonder de langdurige verbintenis van een vaste aanstelling.

TABEL 1
AANTAL FREELANCERS IN VLAANDEREN EN BRUSSEL EN JAAR-OP-JAAR EVOLUTIE (%)

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Vlaanderen	178.541 (5,1%)	169.964 (5,3%)	161.345 (6,9%)	15.886 (5,4%)	143.207 (5,5%)	135.710 (6,6%)	127.277
Brussel	39.384 (3,3%)	38.108 (2,1%)	37.319 (5,6%)	35.333 (5,5%)	33.485 (4,4%)	31.945 (5,0%)	30.420
TOTAAL	217.925 (4,7%)	208.072 (4,7%)	198.664 (6,7%)	186.219 (5,4%)	176.692 (5,4%)	167.655 (6,3%)	157.697

Bron: GraydonCreditsafe, bewerking door UNIZO.

En omgekeerd, voor jou als freelancer? De voordelen zijn legio. Je hebt de vrijheid om je eigen opdrachten en klanten te kiezen, je eigen werktijden te bepalen én je kan vaak werken van thuis uit (of vanop een andere leuke locatie – koffiebar, here I come!). Dit betekent een ongekende autonomie over je werk en je leven, iets waar steeds meer professionals naar op zoek zijn. Het stelt je in staat om je werk perfect af te stemmen op je privéleven, in plaats van andersom.

Freelancers hebben intussen zowat de hele markt veroverd. Van bouwexpert tot grafisch vormgever en van virtual assistant (niet te verwarren met AI-assistent 🤖) tot digital marketeer: de flexibele expertise van freelancers wordt in elke sector meer en meer gewaardeerd. Het stigma van ‘broodheer’ is allang verdwenen, tegenwoordig word je als freelancer beschouwd als een waardevolle partner die met specialistische kennis en een frisse blik bijdraagt aan het succes van een bedrijf.

Dit eerste deel duikt dieper in de wereld van het freelancen. We onderzoeken wat het precies inhoudt, welke vormen er zijn en vooral of deze dynamische manier van werken écht bij jou past. Ben je klaar om de mogelijkheden te ontdekken?

Wat is een freelancer eigenlijk?

Freelancers zijn de mensen die overdag de koffiebars en coworkingspaces bezetten en overal op zoek gaan naar de wificodes. Nee, alle gekheid op een stokje: freelancers zijn zelfstandigen zonder personeel, die hun expertise tijdelijk aanbieden – meestal aan klanten uit de bedrijfswereld. Daarin verschillen ze van andere zelfstandigen, zoals een slager, bakker of winkelier, die vaak zaken doen met consumenten.

Je vindt freelancers ondertussen in zowat elke sector: van grafisch ontwerp tot IT, van journalistiek tot onderwijs, van fotografie tot strategisch advies. De jobtitels zijn uiteenlopend, maar de werkwijze is herkenbaar: zelfstandig, flexibel en op je eigen ritme.

Freelancers werken voor verschillende klanten, soms tegelijkertijd en soms na elkaar. Zo kan een illustrator 's ochtends werken aan een kinderboek en 's namiddags een campagne visualiseren voor een marketingbureau. Of trekt een freelance-fotograaf op maandag naar een bouwbedrijf voor nieuwe teamfoto's en staat hij of zij dinsdag op een trouwfeest. Of combineert een vertaler lopende opdrachten voor een uitgeverij met lastminute vertalingen voor een juridisch kantoor.

De volgorde, de inhoud en de werkdruk kunnen dus nogal verschillen. De ene week zit je tot over je oren in het werk, de andere week kijk je smachtend naar je inbox. Maar net die afwisseling maakt het boeiend. Je werkt niet *voor* iemand, je werkt *met* iemand – en soms met veel mensen tegelijk. Soms met eentje die al je tijd opsloort. En soms gewoon met jezelf en een goedgevulde to-dolijst. Geen dag is helemaal hetzelfde, en dat is voor veel freelancers net de charme.

Belangrijk detail: freelancen is niet hetzelfde als werken via een interimkantoor, of een bijverdienste naast een vaste job. Als freelancer werk je als zelfstandige in

eigen naam, met je eigen ondernemingsnummer. Je bepaalt je tarieven, zoekt je eigen klanten, en regelt zelf je facturen en btw-aangiftes (of laat dat doen door een accountant die daar wél blij van wordt).

Waarom mensen kiezen voor freelancen? Soms is dat voor de vrijheid, soms voor de afwisseling. Soms omdat ze hun werk willen doen op hun eigen manier en soms gewoon omdat het zo gegroeid is. Hoe dan ook: freelancen is geen beroep, het is een manier van werken en van leven. En als we de cijfers kunnen geloven, is het er een die steeds meer mensen aanspreekt.

Zo herken je een freelancer

- Heeft een eigen ondernemingsnummer, maar geen personeel (tenzij de kat meetelt ☺).
- Werkt op projectbasis voor één of meerdere klanten.
- Beslist zelf over tarieven, planning en werkplek – van keukentafel tot coworking.
- Regelt zelf de administratie, facturen en btw-aangiftes (of schakelt een accountant in).
- Combineert vrijheid met verantwoordelijkheid: als jij het niet doet, doet niemand het.
- Wisselt vlot tussen klanten, sectoren en to-dolijsten. Soms op één dag.
- Heeft altijd een laptop (en een oplader) in de buurt. En weet waar de wifi goed is.
- Kent het verschil tussen 'werk-werk' en 'persoonlijk project dat al maanden op het lijstje staat'.

TLDR: Een freelancer is een beetje van alles: ondernemer, specialist, planner, verkoper, klantendienst én koffiezetter in één ☺.

De voor- en nadelen van zelfstandig werken

Je bent je eigen baas als zelfstandige, dat klopt! Maar met werken als zelfstandige komen er ook heel wat verantwoordelijkheden op je af. Voor je start als freelancer, weeg je daarom best de voor- en nadelen tegenover mekaar af. Enne ... vergeet niet: *elk nadeel heb ze voordeel* (en omgekeerd)!

+ Je kiest zelf hoe, waar en wanneer je werkt

Wie een beetje scrollt op sociale media, zag ze vast al voorbijkomen: foto's van freelancers die vanop een of andere exotische bestemming werken en van *living la vida loca* doen. Laptop op het strand, kokosnoot erbij en een glimlach tot achter de oren.

En ja, het klopt: als freelancer kan je in veel gevallen plaats- en tijdsafhankelijk werken. Je maakt een afspraak met een klant om een opdracht binnen een bepaalde tijd af te ronden, maar waar, hoe en wanneer je dat doet? Dat bepaal je meestal zelf. Of dat nu aan je keukentafel is, in een coworking in Berlijn of 's avonds laat terwijl de rest van het huis slaapt.

Dat geldt niet voor alle soorten werk. Soms word je ook verwacht op kantoor, of ben je deel van een team en moeten jullie regelmatig afstemmen. Denk aan freelancers die meedraaien op grote projecten, lesgeven, of in de zorg of techniek aan de slag zijn. Daar gelden natuurlijk andere afspraken.

Bovendien, werken vanop een bergtop in Oostenrijk klinkt romantischer dan het is als de wifi uitvalt en je deadline nadert. Vrijheid betekent ook verantwoordelijkheid en goed kunnen plannen. En weten dat er niemand over je schouder meekijkt, maar dat er ook niemand is die achter je aanloopt als je het zelf even laat hangen. Kort gezegd: je kiest vaak *hoe* je werkt, maar je moet ook zorgen *dat* het werkt, voor je klant én voor jezelf.

+ Je kan zelf je opdrachten kiezen

Als freelancer bepaal jij aan welke opdrachten je begint en aan welke niet. Geen goesting in dat zoveelste saaie Excel-project met onrealistische deadlines en drie verschillende feedbackmomenten? Dan bedank je daar gewoon voor.

Tuurlijk, in het begin zeg je misschien iets sneller ja dan je zou willen. Omdat je net gestart bent of omdat je blij bent dat iemand aan je denkt. En omdat je denkt: beter iets dan niets. Maar na een tijdje zal je merken dat je keuzes mag maken. Dat het oké is om een opdracht te weigeren omdat de klik er niet is, of omdat het onderwerp je totaal niet ligt, of omdat de communicatie stroef voelt van bij het eerste contact. Het fijne is dat jij beslist. Jij kiest je eigen projecten, klanten en samenwerkingen.

+ Je bepaalt zelf je inkomen

Je beslist zelf hoeveel je vraagt voor je werk, en hoeveel werk je per week of maand doet. In theorie kan je dus zelf bepalen hoeveel er op je rekening komt. Werk je veel, dan verdien je meer. Werk je weinig, dan verdien je minder. Dat is soms geruststellend en soms ook een beetje stresserend. Zeker als het stilvalt, of als een klant te lang op zich laat wachten met betalen.

De keerzijde van de medaille? Er zijn geen extra's op het einde van het jaar, geen maaltijdcheques, en geen vakantiegeld of dertiende maand. Alles wat je verdient, regel je zelf. En dat betekent ook dat je zal moeten onderhandelen over prijzen, kiezen wat je waard bent en soms durven nee zeggen tegen opdrachten die te weinig opleveren.

In het begin is het vaak zoeken. Je zal misschien aan een te laag tarief beginnen of te veel uren steken in iets dat je nauwelijks iets opbrengt. Mooier gezegd: je zal leergeld betalen. Maar na een tijdje leer je bij. Hoe je een goed tarief kiest en onderhandelt? Dat lees je in Deel 3.

+ Je job is gevarieerd

Weinig freelancers doen de hele week exact hetzelfde. Je springt van klant naar klant, van onderwerp naar onderwerp, van overleg naar uitvoerend werk en soms allemaal op één dag. De ene voormiddag zit je in een Teams-call over iets technisch waar je net niet genoeg van snapt, en 's namiddags schrijf je een nieuwsbrief over composttoiletten of leg je de laatste hand aan een presentatie voor een vzw.

Dat maakt het werk soms intens, maar zelden saai. Je komt terecht in werelden waar je anders nooit iets over zou weten. Je leert jargon spreken waar je vroeger nog nooit van gehoord had. Je moet flexibel zijn, snel schakelen, kunnen meedenken met verschillende types klanten. En ja, dat vraagt wat mentale lenigheid, maar het houdt je ook scherp. Je groeit razendsnel in ervaring, taalgebruik, klantgerichtheid.

En als je na verloop van tijd merkt dat je vooral blij wordt van één bepaald soort opdrachten of klanten, dan kan je ook gaan bijsturen en je specialiseren. Of je blijft net variëren, als dat je energie geeft.

+ Je kiest zelf wanneer je vrij bent of vakantie neemt

Je hoeft geen verlofaanvraag in te dienen en er is geen discussie over wie er eerst op vakantie mag in de zomer. Als freelancer beslis je inderdaad helemaal zelf wanneer je vrij neemt. En heb je zin in een extra lange lunchpauze, of wil je een wandelingetje maken tijdens de namiddag? Jij kiest.

Je kan je vakantie plannen wanneer het jou uitkomt en dat is voor veel freelancers een grote luxe. Zeker als je niet gebonden bent aan schoolvakanties of vaste klantenmomenten. Je hoeft geen rekening te houden met een collega die al drie weken blokkeerde in augustus, of met de jaarlijkse sluiting van de firma.

Maar. (Er is altijd een maar.) Vrij nemen betekent ook niks verdienen in die periode ... Want je hebt geen recht op betaalde feestdagen, geen wettelijk verlof en ook geen vakantiegeld. Je moet je werk dus plannen én je inkomsten spreiden.

En liefst op tijd laten weten aan je klanten wanneer je er even tussenuit bent, zodat ze niet op je zitten te wachten terwijl jij op een berg zit met een boek.

Sommige freelancers plannen hun jaar heel bewust in en wisselen werkperiodes af met vaste blokken vakantie. Er zijn er ook die elke maand vaste dagen reserveren voor creatief werk of administratie, of zelfs een paar dagen zonder opdrachten inplannen. In de praktijk betekent vrij nemen als freelancer dat *het altijd kan, behalve net op het moment dat je het nodig hebt*. ☺ Plan vrije momenten dus op voorhand in. Maar you do you, want het blijft jouw keuze.

+ Je kan je talent en expertise écht inzetten

Soms weet je en voel je aan alles dat je méér kan dan wat je nu doet op je werk. Maar in loondienst is er niet altijd ruimte om dat 'meer' ook echt te doen. Je hebt te maken met hiërarchie, vaste rollen, eindeloze processen of een jobomschrijving waar je maar een stukje van jezelf in kwijt kan.

Als freelancer draai je het om. Dan vertrek je net vanuit wat jij goed kan en bouw je je werk errond. Klanten huren jou in voor jouw specifieke kennis of stijl, niet omdat je toevallig nog op de payroll staat. Je wordt aangesproken op je ervaring, je visie, je aanpak. En meestal ook omdat ze *jou* willen, niet gewoon 'iemand'. Dat zorgt ervoor dat je vaker mag doen waar je energie van krijgt. En dat je werk vanzelf meer in lijn ligt met je talent.

+ Je bent een partner van je opdrachtgever

Als freelancer werk je niet *voor* een baas, maar *samen* met een klant. Je wordt niet aangenomen om ergens in te passen, maar ingehuurd omdat jij iets te bieden hebt wat zij nodig hebben. Dat betekent geen hiërarchie, maar overleg en afspraken. Je denkt mee, stelt voor, vraagt door, neemt initiatief. Je zit niet op een stoel aan het einde van de keten, maar vaak net aan het begin ervan.

Een goede klant behandelt je dan ook niet als een verlengstuk van het team dat gewoon uitvoert, maar als een gelijkwaardige partner. En andersom werkt het ook: jij voelt je verantwoordelijk voor wat je aflevert, stelt kritische vragen waar nodig, en durft ook eens ‘nee’ te zeggen als iets niet werkt.

+ Je bepaalt je eigen koers

Er is niemand die je komt zeggen wat je nu best eens leert, of dat het tijd is voor een volgende stap. Je moet dat als freelancer zelf doen. En ja, dat is soms lastig. Want wat is eigenlijk ‘de juiste richting’ en waar wil je met je bedrijf naartoe? Misschien zet je dat bij de start mooi op papier in je businessplan, maar wie zegt er dat je ambitie en visie niet verandert na een paar jaar? Dus probeer je wat en zeg je bijvoorbeeld ‘ja’ op een opdracht die je nog nooit gedaan hebt. Om er halverwege achter te komen dat dat echt niks voor jou is. Prima, dan weet je dat voor de volgende keer.

Je merkt *along the way* wat je ligt, wat je tegensteekt, waar je energie van krijgt en wat je uitput. En ondertussen leer je bij.

– Je bent zelf verantwoordelijk voor je opdrachten

Er is niemand die het voor jou komt oplossen als iets misloopt. Geen collega die het van je overneemt als je ziek bent. Geen projectleider die bijstuurt als het spaak loopt. Als freelancer draag jij de verantwoordelijkheid van de eerste mail tot de oplevering.

Dat betekent ook dat je er zelf voor moet zorgen dat je briefing helder is, en je planning haalbaar. En lopen de dingen toch anders dan je had gedacht? Dan moet jij bijsturen. Ja, ook zelf bellen als je vertraging oploopt.

Soms is dat heel erg spannend, zeker als je net begonnen bent. Maar je groeit er wel in. Je leert inschatten wat haalbaar is, hoe je verwachtingen aflijnt, wanneer je beter iets dubbel vraagt. En als er iets misgaat – en dat zal zeker eens gebeuren

– dan moet je het ook zelf rechtzetten. Niet leuk, wel leerzaam. Geloof me, na een paar keer weet je dat je beter van in het begin duidelijk kan zijn, dan achteraf te moeten zitten sukkelen.

Vrijheid en verantwoordelijkheid gaan hand in hand. Je kiest dus helemaal zelf wat je doet, maar je moet er dan ook voor zorgen dat het goed gebeurt.

– Je inkomen is minder zeker

Als freelancer hangt je inkomen af van hoeveel opdrachten je hebt, wanneer je factureert en wanneer je klanten effectief betalen.

Dat betekent dat je de ene maand misschien meer verdient dan ooit, de volgende is het zoeken naar opdrachten of wachten op een betaling die blijft hangen. Zeker in het begin kan dat wennen zijn. Je moet leren plannen, vooruitkijken ... en een buffer opbouwen.

Er zijn ook geen betaalde vakantiedagen of ziekte-uitkeringen die vanzelf binnenvallen. Als je niet werkt, verdien je niets en als een klant wegvalt, voel je dat meteen. Maar, goed nieuws, je hebt er wel wat invloed op. Je kan je tarieven aanpassen, je werkritme bijsturen, nieuwe klanten zoeken of je aanbod veranderen. Je zit niet vast aan een loonbarema of een jaarlijkse opslagronde.

– Je werkt vaak alleen

Als freelancer zit je meestal alleen te werken. Er is geen collega naast je, geen teamvergadering op maandagochtend, geen vrijdagmiddagbabbel in de keuken. Je plant je werk zelf in, voert het zelf uit, lost problemen zelf op. Soms is dat heel praktisch, want er is geen afleiding en geen gezeur. Je doet je werk en dat is dat.

Maar soms is het ook minder handig of leuk. Als je vastzit, blijft het stil. Als je iets wil overleggen, moet je iemand zoeken en als het even tegenzit, is er niemand om dat mee te delen.

Je regelt dus niet alleen je opdrachten, maar ook je netwerk. Dat betekent dat je contact zal moeten zoeken met andere freelancers. Door bijvoorbeeld af en toe naar een coworking te gaan of gewoon een dag met je laptop ergens te gaan zitten waar er ook nog andere mensen zijn.

– Je wordt niet doorbetaald als je ziek bent of vakantie neemt

Ben je ziek? Dan werk je niet. En als je niet werkt, verdien je niks. Tenzij je zo goed georganiseerd bent dat er iets op automatische piloot doorloopt, maar meestal is dat niet het geval.

Hetzelfde geldt voor vakantie. Je neemt vrij wanneer je wil, maar die dagen zijn onbetaald. Er komt geen vakantiegeld en je hebt ook geen recht op recup. Dus moet je op voorhand goed nadenken: hoeveel wil ik werken, hoeveel moet ik verdienen, hoeveel ruimte heb ik om stil te vallen?

Veel freelancers bouwen daarom bewust een buffer op. Er zijn er ook die drukke en rustige weken goed na elkaar plannen – voor zover dat kan. Of ze nemen hun laptop gewoon mee op vakantie, al is dat niet voor iedereen ideaal (of gezond!).

– Je moet verplichte administratie bijhouden

Facturen opstellen, btw-aangiftes indienen, onkosten bijhouden, rekeningen opvolgen ... Als freelancer hoort dat er allemaal bij, of je daar nu goed in bent of niet. Er is niemand die dat voor jou doet, tenzij je iemand betaalt om het over te nemen. En zelfs dan moet je nog zelf je papieren aanleveren, op tijd antwoorden en zorgen dat alles klopt.

Veel freelancers hebben een hekel aan die administratieve rompslomp. En die is inderdaad niet min. Maar het moet gebeuren ... Je boekhouding is niet optioneel, je sociale bijdragen ook niet. Gelukkig zijn er mensen die dat wel leuk vinden, zoals boekhouders. En er bestaan ook interessante en makkelijk bruikbare tools (zie ook verder in dit boek) en administratieve assistants die je freelanceleven gemakkelijker maken.

Checklist: Voel jij de freelancekriebels?

Je droomt van je eigen zaak, of je bent al een beetje aan het proeven van het freelance-leven? Maar is het écht iets voor jou, die vrijheid? Hoe meer van deze stellingen kloppen, hoe dichter jij bij je freelancedroom zit!

Wat drijft jou?

- ☐ Je wil zó graag je eigen baas zijn. Die vrijheid, daar droom je van!
- ☐ Initiatief nemen? Dat zit in je bloed. Je wacht niet af, je gaat ervoor.
- ☐ Een onverwachte uitdaging? Jij ziet het als een kans om te leren en te groeien.
- ☐ Geen dag is hetzelfde en die afwisseling, daar word jij blij van.
- ☐ Soms moet je 'nee' zeggen, en dat durf je.

Hoe werk jij het liefst?

- ☐ Je bepaalt graag zelf waar en wanneer je werkt – of dat nu aan je keukentafel is of op een terras in de zon.
- ☐ Plannen is jouw superkracht. Je weet hoe je deadlines haalt, op jouw manier.
- ☐ Die administratie? Daar ben je niet bang van!
- ☐ Je vindt het leuk om zelf verantwoordelijk te zijn voor het binnenhalen en opvolgen van je opdrachten.
- ☐ Je inkomen kan onzeker zijn, maar je bent oké met die schommelingen.

- ☐ Je werkt vaak alleen en je kan jezelf prima motiveren.
- ☐ Schakelen tussen verschillende projecten en klanten op één dag? Dat is jouw ritme.

Waar word je gelukkig van?

- ☐ Je wil je talenten écht inzetten, doen waar je energie van krijgt.
- ☐ Je werkt graag als een gelijkwaardige partner met je klanten, niet als een uitvoerder.
- ☐ Nieuwe dingen leren en je verdiepen in onbekende werelden? Yes, please!
- ☐ Je eigen pad uitstippelen en bijsturen als je groeit? Die controle wil je.
- ☐ Je geniet ervan dat je snel groeit in ervaring door al die verschillende projecten.

STARTEN ALS FREELANCER: PROACTIEF OF REACTIEF?

PROACTIEVE START Zo ziet een doordachte voorbereiding eruit:	REACTIEVE START Dit gebeurt vaak wanneer je je niet goed voorbereidt:
Je test freelancen terwijl je nog inkomstenzekerheid hebt (bv. via nevenprojecten en verkennend werk).	Je stopt met je job zonder eerst te testen of freelancen iets voor jou is.
Je berekent precies hoeveel geld je nodig hebt per maand en welke buffer je nodig hebt om rustig te starten.	Je onderschat je kosten en merkt dat pas wanneer het te laat is.
Je bouwt al aan een portfolio, ook met persoonlijke of niet-betaalde projecten.	Je wacht op je eerste klant om iets te kunnen tonen als referentie.
Je spreekt met andere freelancers om realistische verwachtingen te krijgen.	Je begint zonder netwerk en voelt je al snel onzeker of overweldigd.
Je verdiept je vooraf in administratie, belastingen en hoe facturatie werkt.	Je panikeert wanneer de eerste factuur moet worden betaald en je de regels niet kent.
Je legt je aanbod en tarieven vast vóór je met klanten in gesprek gaat.	Je bepaalt je prijs op gevoel en vraagt te weinig uit onzekerheid.
Je start met klanten benaderen nog vóór er financiële druk is.	Je zoekt klanten pas wanneer je dringend werk nodig hebt.

- Proactief starten geeft je rust, vertrouwen en onderhandelingskracht.
- Reactief starten zorgt vaak voor stress, twijfel en verkeerde keuzes – niet omdat je niet goed bent, maar omdat je te laat begint met voorbereiden.

Vrijheid, blijheid: mythe of realiteit?

Ben je als freelancer dan helemaal vrij om te doen en laten wat je wil? En om te werken op elk moment, op iedere plek – met een kokosnoot binnen handbereik? Ja en nee. Het idee van onbeperkte vrijheid lokt veel mensen naar het freelance bestaan. Die vrijheid is er zeker, in die zin dat je de touwtjes in eigen handen hebt. Ja, je kiest je klanten. Ja, je bepaalt je eigen werktijden. En ja, je stapt in projecten waar je echt energie van krijgt. Dat is het schitterende gouden randje van het zelfstandig ondernemerschap. Gedaan met jezelf wringen in een keurslijf dat niet bij je past én je kan eindelijk je talenten volop benutten, op een manier die in vaste loondienst zelden lukt.

Maar toch even een kanttekening, want hierachter schuilt ook een andere realiteit. Je hebt de vrijheid om alles zelf te beslissen. Fantastisch. Maar alles betekent ook echt *alles*. Elke offerte, elke e-mail en elke nieuwe klant vragen om een bewuste keuze. En dat kan overweldigend zijn of keuzestress geven. Als ik dit project aanneem, kan ik dan dat andere niet doen? Als ik deze opdracht kies, ben ik een tijdje zeker van werk, maar moet ik ‘nee’ zeggen tegen andere jobs. Die idyllische flexibiliteit die je als freelancer hebt, vraagt ook om een ijzeren discipline en uitstekend zelfmanagement. Hoe blijf je scherp als niemand over je schouder meekijkt?

Freelancer zijn is een uitdaging om jezelf te blijven motiveren, ook op dagen waarop de inspiratie en de goesting even zoek zijn. En omdat je in theorie altijd en overal kan werken, durft de grens tussen privé en werktijd wel eens flinterdun te worden. Die vrijheid kan er dan voor zorgen dat je nooit meer echt loskomt van je werk.

Daarbij komt dat de flexibiliteit waar we als freelancer zo dol op zijn, geen eenrichtingsstraatje is. Jij bent flexibel en je klanten verwachten dat van jou. Dat betekent dat die droom van werken-waar-en-wanneer-je-wil soms toch plaats zal moeten maken voor een onverwachte sprint naar een deadline, of een spoedoverleg waar je onmogelijk onderuit kan. En met je laptop op het strand zitten is mooi, maar wat als de wifi uitvalt en je klant je met man en macht probeert te bereiken?

De realiteit is dat je constante investeringen in jezelf en je bedrijf moet doen. Denk aan tijd en geld voor die cruciale cursussen, de nieuwste software en het actief onderhouden van je netwerk. Dat zijn de werkuren die je niet direct kan factureren. Nee, het zijn onzichtbare uren die je vrijheid mogelijk maken, maar die je wel degelijk moet incalculeren in je planning en je tarieven (daarover lees je verder in dit boek meer!).

Start én stop!

Hoe zorg je er nu voor dat je floreert in die dynamische freelancewereld? Begin bij zelfreflectie: durf te voelen wat er in je omgaat. Wat geeft je energie? Wat juist niet? Een vaste routine kan hierbij een verrassend sterk anker zijn, zelfs als je van flexibele uren houdt. Vaste start- en stoptijden, een echte lunchpauze nemen, en vooral bewust stoppen met werken (ook in je hoofd). Het lijkt een supersimpele tip, maar dat is toch vaak de grootste uitdaging voor vrijheidslievende freelancers. Zorg voor voldoende rust en ontspanning buiten je werk, zodat je batterij weer helemaal kan opladen.

Starten en stoppen, is grenzen stellen. En dat is misschien wel de belangrijkste vaardigheid die je als zelfstandige kan ontwikkelen. Grenzen stellen is met overtuiging nee zeggen. Niet alleen tegen die opdrachten die écht niet bij je passen, maar ook tegen die extra taak die je agenda doet ontploffen, zelfs als ze financieel aantrekkelijk klinkt. Overbelasting is een reëel risico, en een burn-out is het laatste wat je wil. Wees daarom glashelder over je werktijden, je beschikbaarheid en je verwachtingen naar klanten toe. Communiceer proactief, zo voorkom je misverstanden en bescherm je je tijd. Je bent een gelijkwaardige partner en hangt niet aan een haakje. Dit is jouw bedrijf en jij bent de enige die je eigen welzijn kan bewaken. Zie het als een professionele must, eentje die je inkomen én je gemoedsrust beschermt.

Lies – freelance copywriter: *“Ik heb al een paar keer nee gezegd tegen een opdracht. Toen ik als zelfstandige startte, nam ik me voor om – in de mate dat dat mogelijk en haalbaar was natuurlijk – alleen maar opdrachten aan te nemen die pasten bij mijn eigen waarden en overtuigingen. Of waar ik neutraal kon tegenover staan, die bread and potatoes waren. Zo wees ik een opdracht af voor een politieke partij die haaks op mijn visie stond, ook al had ik de skills en ervaring om er een prachtttekst van te maken. En ook tegen een opdracht voor de petrochemie zei ik nee. Dat is niet gemakkelijk, want dat waren allebei goedbetaalde jobs. Maar ik kon ze voor mezelf niet verantwoorden.”*

Mentaal sterk als freelancer

Eerlijk is eerlijk: het geeft enorm veel voldoening om zelf aan het roer te staan. Maar zo’n avontuur vraagt wel wat van jou, ook – zoals je hierboven al las – op mentaal vlak. Waar je in een vaste job dikwijls kan terugvallen op een team, hr of een leidinggevende, ben je als zelfstandige je eigen rots in de branding.

Iets om op voorhand over na te denken. Want ja, er zullen momenten zijn dat de opdrachten wat schaarser zijn, of dat een betaling langer op zich laat wachten dan je lief is. Die financiële schommelingen kunnen best even slikken zijn. En omdat niemand je vertelt wat je moet doen, moet je dan zelf op zoek naar een manier om daarmee om te gaan. Je bent als freelancer niet alleen de professional die fantastisch werk levert. Je bent ook je eigen bedrijfsleider, marketeer en support-medewerker in één. Dat vraagt dat je leert omgaan met tegenslagen, constructief probeert om te springen met kritiek, en dat je ook af en toe die onzekerheid zal moeten omarmen. Freelancen draait dus niet alleen om vlijmscherpe professionele en zakelijke skills, maar minstens even veel om emotionele intelligentie en mentaal zelfmanagement.

Als zaakvoerder van BeWolved ontmoet ik dagelijks freelancers, ondernemers en zaakvoerders die met een indrukwekkende passie en gedrevenheid hun werk doen. Ze zijn vakmensen pur sang, maar helaas zie ik ook hoe vaak diezelfde passie hen

opbrandt. Slim werken is dan ook geen luxe, het is een noodzaak om duurzaam te kunnen groeien – als mens én als ondernemer.

Zelfstandigen dragen vaak vele petten. Ze zijn tegelijk uitvoerder, strateeg, verkoper, planner en communicator. Hun to-dolijst lijkt nooit leeg. Combineer dat met perfectionisme en een groot verantwoordelijkheidsgevoel, en je hebt een recept voor uitputting.

Wat ik hen vaak meegeef: ‘Wie elke dag boven zijn draagkracht presteert, groeit niet. Die breekt af.’

Groei vraagt niet alleen inzet, maar vooral richting. En dat begint bij grenzen. Niet als beperking, maar als focus. Grenzen maken keuzes helder. Ze zorgen ervoor dat je energie gaat naar wat er echt toe doet.

Grenzen stellen is voor velen een lastig thema. Het raakt aan erkenning, aan loyaliteit, aan angsten om klanten te verliezen. En toch ... wie geen grenzen stelt, wordt onbetrouwbaar. Want wie alles wil zijn voor iedereen, is op termijn niets meer voor niemand. Slim werken betekent dan ook: jezelf de ruimte gunnen om je energie doelgericht te besteden.

Bij BeWolved werken we met een eenvoudig principe: je energie is je kompas. We stellen vragen als:

- Waar krijg je energie van?
- Wat kost je energie?
- Welke taken kunnen gedelegeerd, geautomatiseerd of geschrapt worden?

Want pas als je zicht hebt op je energiegevers en -vreters, kan je gaan jobcraften: je werk zo inrichten dat het past bij jouw kracht, jouw flow, jouw ritme. En laat dat nu net het fundament zijn van duurzaam zelfstandig ondernemerschap.

Daarnaast leer ik ondernemers hun werk te bekijken in drie lagen:

1. Broodwinning – de noodzakelijke inkomsten
2. Carrière – de opbouw van je expertise en netwerk
3. Roeping – dat wat jou werkelijk drijft

Slim werken is balanceren tussen deze drie.

Als je enkel werkt om te overleven, raak je leeg. Als je enkel mikt op prestige, verlies je verbinding. En als je enkel vanuit passie werkt zonder rekening te houden met marktwaarde, verlies je jezelf. Groei ontstaat daar waar die drie elkaar raken.

Bij BeWolled geloven we in zelfleiderschap. In leren luisteren naar je lichaam. In nee zeggen zonder schuldgevoel. In kleine stappen die grote verandering mogelijk maken. In ondernemers die zichzelf heruitvinden – niet omdat ze stuk zijn, maar omdat ze hun grenzen, waarden en talenten eindelijk écht serieus nemen.

Dus ja, slim werken is sterk groeien. Maar niet door harder te gaan. Wel door wijzer te kiezen. Want groeien doe je niet op wilskracht. Je groeit op de kracht van rust, helderheid en hernieuwde focus.

– Bie Mergaert, zaakvoerder BeWolled

Jouw supportnetwerk als levenslijn

Omdat je dus vaak in je eentje aan het werk bent – zonder collega's om eens even tegen te klagen of advies aan te vragen – is je supportnetwerk een heel belangrijke levenslijn. Ga dus actief op zoek naar mensen die jouw wereld begrijpen: collega-freelancers die met dezelfde uitdagingen worden geconfronteerd, een mentor uit de sector die al jaren in het wereldje meedraait of een vaste groep mensen in een coworkingspace, waar je af en toe eens tegen kan ventileren of mee kan sparren.

Of duik in onlinecommunity's, of word lid van een vereniging of netwerkorganisatie. Deel daar je ervaringen, stel die 'domme' vragen (die niemand dom vindt!), en geef ook anderen een duwtje in de rug. Je netwerk is je emotionele vangnet, je klankbord en een constante bron van nieuwe energie en inspiratie. De mensen die daarin zitten, snappen de ups en downs van het freelanceleven als geen ander en zijn er om je de nodige steun en een frisse blik te bieden.

5 zaken die niet mogen ontbreken in je mentale EHBO-kit

Nu je weet hoe cruciaal die mentale veerkracht is, is het tijd om na te denken over jouw persoonlijke mentale EHBO-kit. Dat zijn concrete strategieën die je helpen om overeind te blijven wanneer het uitdagender wordt.

1. Plan heel bewust vrije tijd in. Beschouw je sportles, een koffietje met een vriend, een wandeling met de hond of een uurtje naar je favoriete serie op Netflix kijken als net zo belangrijk als de deadline die je moet halen. Want het zijn momenten waarop je hoofd écht leegloopt en je batterij oplaadt.
2. Leer de signalen van overbelasting herkennen bij jezelf: kort lontje, slaapproblemen, concentratieproblemen. Wees niet bang om dan op de rem te trappen. Dat is geen zwakte, dat is slim ondernemerschap. En als het echt te veel wordt, durf dan professionele hulp in te schakelen. Een coach of therapeut kan je de tools geven om veerkrachtiger te worden.
3. Probeer een financiële buffer op te bouwen. Weten dat je een paar maanden kan overbruggen als het even stilvalt, neemt al veel stress weg. Die financiële rust geeft je de mentale ruimte om nee te zeggen tegen projecten die je eigenlijk niet wil, en om even op adem te komen zonder direct in paniek te schieten. Beschouw het als een investering in je gemoedrust die zich dubbel en dik terugbetaalt.
4. Zorg voor genoeg afwisseling in je takenpakket. Probeer bewust projecten te mixen die je intellectueel uitdagen met projecten die je gewoon plezierig vindt. Die variatie houdt je scherp. Het kan ook helpen om af en toe van werkplek te veranderen. Van

thuiswerken naar een coworkingspace, bijvoorbeeld, of af en toen vanuit een koffiebar.

5. En een laatste, maar minstens zo belangrijke tip: vier je successen, hoe klein ze ook zijn. Het freelanceleven is er een vol mijlpalen, van de allereerste opdracht die je binnenhaalt tot een tevreden klant. Sta daarbij stil en geef jezelf een schouderklopje. Zulke dingen stimuleren je om door te gaan en versterken je zelfvertrouwen. Want, niet vergeten: jij bent zelf je grootste cheerleader!

Pause-reflect-adapt

Als freelancer ben je constant bezig met je eigen ontwikkeling en dat gaat verder dan alleen nieuwe skills leren. Het is vooral de kunst van het reflecteren en bijsturen die je mentaal ijzersterk houdt. Pak daarom regelmatig een moment voor jezelf. Plan een strategische reflectiedag in, een dag waarop je geen klantopdrachten aanneemt, maar de tijd neemt om echt naar je zaak te kijken. Eventjes niet *in* je zaak werken, maar *aan* je zaak.

Wees dan eerlijk: wat ging er de voorbije periode goed? Waar kreeg je energie van, en wat heeft je compleet leeggezogen? Wat heb je geleerd uit die hobbels op de weg? Wat kun je de volgende keer anders aanpakken? Jouw onderneming, dat ben jij. En jij bent de enige die de koers bepaalt en bijstuurt. Door zo'n bewuste reflectiemomenten word je niet alleen een betere professional, maar bouw je ook aan een stevige mentale basis die je helpt om alle uitdagingen van het zelfstandige bestaan aan te kunnen.

Reflectie is trouwens ook belangrijk om je aanbod scherp te stellen. Als je eenmaal die mentale basis op orde hebt en weet waar je energie van krijgt, is de volgende logische stap bepalen welke rol jij wil spelen in de freelancewereld. Die mogelijkheden zijn bijna eindeloos, en er is sowieso ook voor jou een plek waar je unieke talenten tot hun recht komen.

Welke soorten freelancers zijn er?

Als je het woordje 'freelancer' hoort, denk je misschien meteen aan iemand die teksten schrijft of websites bouwt. Dat klopt natuurlijk. Maar de freelancewereld is veel groter en verrassend divers. Van digitale experts die online zichtbaarheid creëren, tot technische specialisten die complexe installaties aanleggen ... overal duiken zelfstandigen op die hun expertise aanbieden op project of -uurbasis. En er komen steeds nieuwe niches bij.

De trend is dat steeds meer mensen zich specialiseren in zeer specifieke niches. Waar vroeger eerder een algemene marketingexpert passeerde, zie je nu bijvoorbeeld volop freelancepodcastproducers die zich bezighouden met alles van opname tot montage en publicatie voor een perfect klinkende podcast. Of datawetenschappers die grote hoeveelheden ruwe data omzetten in bruikbare inzichten voor bedrijven, of UX/UI-designers die zich specifiek focussen op het optimaliseren van de gebruikerservaring en de interface van digitale producten.

Maar de wereld van de hyperspecialisten reikt verder dan het tech- of marketinghoekje. Denk aan freelancers die zich exclusief richten op het schrijven van salespagina's voor coaches of virtual assistants die alleen experts zijn in het beheer van een specifiek CRM-systeem. Er zijn vertalers die alleen gespecialiseerd zijn in juridische teksten of medische onderzoeksrapporten. En wat vind je van een freelanceconsultant die alleen advies geeft over het optimaliseren van logistieke processen in de voedingsindustrie?

Die niche-experts zijn vaak goud waard, omdat ze met zeer diepgaande kennis en ervaring een heel specifiek probleem voor hun klanten kunnen oplossen. Ze kennen de ins en outs van hun specifieke markt als geen ander, spreken de taal van hun doelgroep en kunnen daardoor supersnel de kern van een probleem doorgronden en effectieve oplossingen bieden. Het is dus zeker een slimme zet om te overwegen of jouw unieke talent ook gebaat is bij zo'n scherpe focus.

Freelancer in bijberoep?

Nu je weet hoe de freelancewereld in elkaar zit en welke types er rondlopen, is de volgende cruciale vraag: hoe start je? Word je meteen zelfstandige in hoofdberoep of begin je als zelfstandige in bijberoep? Dat is een heel belangrijke beslissing, en een die je best goed afweegt voor je de sprong waagt. Ze heeft immers grote gevolgen voor je financiën, je sociale zekerheid en de druk die je zal voelen. De voor- en nadelen op een rijtje:

Zelfstandige in bijberoep: de ideale proeftuin

Kiezen voor een bijberoep is vaak de meest populaire route voor wie de freelance-kriebels voelt opkomen. Waarom? Wel, het is de perfecte manier om te experimenteren met het freelanceleven zonder direct al je schepen te verbranden. Je behoudt de zekerheid van je hoofdjob – met je vast loon en alle sociale voordelen die daarbij horen (denk aan ziektevergoeding, pensioenopbouw, betaalde vakantiedagen). De inkomsten uit je bijberoep zijn dan een extraatje, een leuke aanvulling op je maandelijks budget.

Het grote voordeel is dus dat je rustig kan aftasten of freelancen wel echt iets voor jou is. Past die verantwoordelijkheid bij je? Vind je genoeg klanten? Kun je de discipline opbrengen om te starten, te stoppen en door te bijten? Je bouwt gaandeweg een klantenbestand op, leert hoe de administratie in z'n werk gaat en ontdekt welke diensten aanslaan, terwijl je basisinkomen veiliggesteld is. De sociale bijdragen in bijberoep zijn bovendien een pak lager dan in hoofdberoep, zolang je inkomsten onder een bepaalde drempel blijven. Verdien je in bijberoep minder dan ongeveer 8.430 euro bruto per jaar (bedrag 2025, jaarlijks geïndexeerd), dan betaal je enkel de minimumbijdrage van ongeveer 100 euro per kwartaal. Ga je daar over, dan stijgt die bijdrage mee met je inkomen. Laat je goed informeren bij een sociaal verzekeringsfonds of accountant. Starten als freelancer in bijberoep kan je beschouwen als een veilige take-offroute, om te zien of je freelancedroom kan uitgroeien tot een volwaardige carrière.

Maar let op! Bijberoep betekent niet dat je minder professioneel bent. Je levert nog altijd een dienst of product af, en klanten verwachten dezelfde kwaliteit. Het kan trouwens een uitdaging zijn om je energie te verdelen tussen je hoofdjob, je freelance-opdrachten én je privéleven. Een bijberoep vraagt discipline en een strakke planning om te voorkomen dat je overwerkt raakt. En je inkomsten uit bijberoep tellen mee voor je personenbelasting, dus vergeet zeker niet om ook een deel opzij te zetten!

Zelfstandige in hoofdberoep: de grote sprong

De stap naar zelfstandige in hoofdberoep is een pak ingrijpender, maar biedt ook de volledige vrijheid en focus waar veel freelancers uiteindelijk naar streven. Je bent vanaf nu 100 percent eigenaar van je tijd en energie. Alle uren die je werkt, gaan rechtstreeks naar je eigen zaak. Dat betekent dat je sneller kan groeien, meer tijd kan investeren in acquisitie en marketing, en je volledig kan richten op je passie. Je inkomen is vanaf dan volledig afhankelijk van je freelance-activiteiten, en dat kan een enorme motivator zijn om het onderste uit de kan te halen.

Maar met deze keuze krijg je ook de volledige verantwoordelijkheid over je financiële zekerheid en sociale bescherming. Je betaalt hogere sociale bijdragen, waarmee je rechten opbouwt voor pensioen, ziekte-uitkering en moederschapsrust. Het betekent ook dat je een minimuminkomen moet binnenhalen elke maand, om die kosten te dekken en om simpelweg rond te komen. De druk om voldoende opdrachten binnen te halen, is daardoor groter.

De keuze voor hoofdberoep is er vaak eentje die je maakt wanneer je bijberoep zo goed loopt dat het niet meer te combineren valt met je hoofdjob, of wanneer je merkt dat je klaar bent voor die volgende stap.

Elien – grafisch designer: *“Ik had alles netjes uitgeteld en uitgedacht, toen ik als zelfstandige startte. Eerst in bijberoep en na een paar maanden zou ik overstappen naar hoofdberoep. In mijn bijberoep was alles ‘mooi meegenomen’ en leergeld betalen, dat deed ik met plezier. Ik had nog mijn inkomen van mijn job in loondienst. Toen ik volledig zelfstandig werd, veranderde de urgentie. Ik moest nu wel opdrachten binnenhalen en geld verdienen, want er was geen back-up meer. Dat was niet slecht, die shift, want ik ging actiever aan de slag. En proactiever.”*

IN HET KORT		
	BIJBEROEP	HOOFDBEROEP
INKOMEN	Extra bovenop je loon	Volledig zelfstandig inkomen
SOCIALE BIJDRAGEN	± 100 euro/kwartaal	± 900 euro/kwartaal (min.)
RISICO	Lager	Hoger, maar grotere vrijheid
VOORDELEN	Veilig testen, combineren met job	Volle focus, sneller
GESCHIKT VOOR	Starters, testers, twijfelaars	Gedreven ondernemers met plan

Even laten bezinken

1. Freelancen is a way of life/work, geen beroep op zich.
- Freelancers bestaan in alle vormen en maten. Wat hen bindt? Zelfstandigheid, flexibiliteit en het lef om hun eigen koers te varen.
2. De vrijheid is geweldig, als je ook met onzekerheid kan leven.
- Je kiest je opdrachten, werkuren en klanten. Maar je kiest ook voor onzekerheid, verantwoordelijkheid en zelfsturing. De vrijheid die freelancers hebben komt niet gratis, maar ze is het wél waard.
3. Je hoeft niet alles meteen te weten of te kiezen.
- Bijberoep of hoofdberoep? Specialiseren of variëren? Je mag groeien onderweg. Begin waar je bent, met wat je weet en bouw van daaruit verder. Neem je tijd om te zoeken!